

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K - f.
Videken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter. Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban belül.

163 millió új hadi-költség.

— A közös költségvetés. —

Debrecen, május 16.

Igen rossz hírek terjedtek el az idei közös költségvetés előkészítő munkálatairól, de a valóság, melylyel most a közös hadügyi kormány előállt, még e rossz híreket is messze fölülmulja.

A delegációk tegnapi megnyitása alkalmából tudniillik szétküldték az 1905. évre szóló közös költségvetést s ez azzal az igazán megdöbbentő meglepetéssel kedveskedik, hogy a közös hadügyminiszter nem kevesebb, mint 163 millió új kiadás megszavazását kéri a rendes hadügyi kiadásokon kívül. 88 milliót kérnek az új ágyuk beszerzése címén a hadsereg s 75 milliót a haditengerészet számára. E két rendkívüli hitelből Magyarországra összesen 56 millió korona esik.

Érthető most már, miért komédiázott oly sokáig a kormány, színlelve, mintha nem akarna hozzájárulni e rettenetes teher vállalásához. Az eredmény megmutatta,

hogy komolyan nem állott ellent s elég könnyelmű és lelkiismeretlen volt ez új óriási összeggel megterhelni a már amúgy is a tönk szélén álló országot és nemzetet.

Mindössze 30 milliónyi emelkedésről beszéltek s lett belőle 163 millió. Valóban fölháborító az a mód, a hogy játszik a hadügyi vezetés s a Tisza-kormány a nemzet türelmével. *Semmi nemzeti engedmény s 163 millió új katonai kiadás: ez a végeredmény, a mit elértünk. S vajjon még ezután is hallgatni fog az ellenzék?*

Vajjon mi történt az országban? Talán a Kárpátoktól Adriáig manna hullott le a magyar földre az égből és így lett képes az ország arra, hogy száznyolc millióval egyszerre csak többet költsön, mint a megelőző évben?

Talán Kalifornia vagy Alaska aranybányái kerültek a Hortobágyra és a Fokföld gyémántbányáihoz hasonlókat fedeztek fel Bottyán tájkán a pestmegyei homokban?

Az ember esze megáll, hogy hová jut ez az ország, ha így mérvben tovább folyik az évi emelkedés.

Politikai hírek.

A képviselőház ma délelőtt tíz órakor néhány percig ülést tartott. Beterjesztették a pénzügyi bizottságnak a beruházásokra vonatkozó jelentését, a melyet a Ház a csütörtöki ülésen fog tárgyalni. Más tárgya a mai ülésnek nem volt.

Az új hármas szövetség. Miközben idehaza készült a békét, a balkánon hármas szövetség készült Ausztria-Magyarország ellen. Immar bizonyos, hogy Szerbia és Bulgária véd és dac-szövetségre léptek és csatlakozott hozzájuk Montenegró is. Ez a hármas szövetség pedig készült Olaszország protektorátusával, a mely így készíti elő az utat, hogy Ausztria Magyarországtól szabadulhasson.

A Ház elnöke a királynál. Perczel Dezsőt, a képviselőház elnökét tegnap délelőtt tíz órakor külön kihallgatáson fogadta a király. A Ház elnöke a képviselőház hódolatát kézbesítette a királynak, ama tényért, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvait hazaszállítatja. A kihallgatás háromnegyed órán át tartott.

A külügyminiszter expozéja.

— Távirati tudósítás. —

Az osztrák költségvetési bizottság ma délelőtt 10 órakor tartotta első ülését, melyen gróf Goluchovszki külügyminiszter mondotta el expozéját. A külügyi helyzetéről szólván, megemlíti, hogy a jelenlegi

A fecskéhez!...

Isten hozott, fecske madár,
Csakhogy, csakhogy újra látlak!
Azt hittem, hogy mire megjössz,
Engem sötét sírba zárnak.
Beteg vagyok, nagyon beteg, — fáj a lelkem...
Elhervadok virágmódra,
A szerelem hervaszt engem.

Isten veled, fecske madár,
Isten veled — utoljára!
Ugy-e nehéz a bucsuzás?...
Fáj a kicsi szíved tája.
Szállj el fecském... visszahoz a tavasz téged...
Hej, de hogyha én elmegyek,
Vissza többé sose térek.

Bodrogi Zsigmond.

Akaraterő.

Egy igen érdekes könyvet tanulmányoztam a magnetizmusról, hipnotizmusról és akaratfejlesztésről. Rendszeren mélyen belemerülök egy-egy studiumba. Most is elhatároztam, hogy magam is kísérletezni fogok.

Akkor este éppen bál volt a követségben. Felöltöztem és odamentem én is. Amint a fogadó tereméből kiléptem, egy ifju szép nőt láttam magam előtt.

Azaz hogy csak az az érzésem volt, hogy ő szép és ifju, mert tulajdonképpen háttal volt felém s csak gyönyörű vállait és szőke haját csodálhattam meg.

Nem tudom miért, médiumot sejtettem benne. Egész közel furakodtam hozzá, s szemeimet nyakszirtjére szegezve egész akaratérőmmel azon voltam, hogy őt hipnotizáljam. Es alig néhány pillanat alatt tisztán éreztem, hogy megalakult a misztikus kapcsolatunk lelke között.

Mikor a márványfolyosó végére értünk, az asszony egyszerre, váratlanul megállott. Oly közel voltam hozzá e pillanatban, hogy válldisze az én kabátomat surolta.

Az asszony mozdulatlanul maradt a helyén.

Ez több volt, mint amit reméltem. És azt gondoltam: Az akaratommal arra kényszerítlek most te szép bábú, hogy reám tekintsz!

És ime, az is teljesedett. Mélyen a szemébe furtam a tekintetemet, — valami félnék könyörgésként olvastam ki az övéből. Most már érzem, hogy tetjesen a hatalmamban tartom őt.

O valamit mondott, félig hebegve, franciául. De én nem értek franciául. Hanem annál bensőbbben, kitartóbban kapcsoltam össze a szemeimet az övével.

Ugy láttam, hogy erre megharagudott. Könyörgő tekintete mérgessé vált, majd szikrákat szórt s aztán németül mondott ismét néhány szót, a mit én ismét nem értettem.

Ez a nő most már pusztá akaratom folytán, a nélkül, hogy megmozdulnék, megértette azt is, hogy nem tudok németül s haragját kétségbeesés váltotta fel, mely homályossá tette kék szemét. De én arra kértem a sorsot, hogy most ne jöjjön ide senki s hogy most ne zavarja azt a pszichológiai problémát, melynek megfejtéséhez közel jártam.

Az asszony, mely egyre rám nézett, ismét könyörgőleg, zavartan, — de azért tisztán láttam az arcából, hogy menekülni akarna a hatalmam alól, de nem bír. Még egyszer szól hozzám halkán, olaszul, de ezzel sem ért el semmit s sóhajtván fordult hozzám féltetéssel.

Én oly közel álltam hozzá, hogy a leheletem érte. S ő egyszerre, váratlanul durva mozdulattal megragadta a karomat s lemutatott a parketre. Én követtem a tekintetét, biz Isten!

Mind a két lábommal a selyemruhájára uszájún álltam, mint egy fatuskó!

Tavaszi czipő újdonságok!

Alkalmi vétel kínálkozik különféle kivágott, oldalgombos, átkapcsoló és tűzős felcipőkben. Sándorokban gyermekek és felnőttek részére mindenféle kivétel, **Neumann Testvérek** czipő nagy raktárában, forma és színben, Debrecen, Tisza-palota.

5000 pár alkalmi vétel folytán, hallatlan olcsó árak! Újdonságok férf. fiú-kalapok és nyakendőkben!

olasz kormány megmondott, erélyes és szövetségeshez méltó baráti magatartása folytán ma már még azok az Olaszországban észlelt sajnálatos tünetek is meghaltaknak tekinthetők, melyek bizonyos alkalmi politikusok és fanatikus izgatók féktelen üzelméből eredtek és az olasz külügyminiszterrel Abbáziában legközelebb történt találkozása csak megerősítette abban a meggyőződésben, hogy a közöttünk és a szomszédos állam közötti benső és bizalomteljes viszonyok ápolását a római mérvadó politikai körökben is nagyra becsülik. Tittonival folytatott eszmecsereje ama konzervatív alapelvek keretében mozgott, melyek politikánkat állandóan uralják és a melyeket Olaszország is, nevezetesen a balkánkérdések tekintetében, magáévá tett.

A keleti háború dolgában a monarchia a föltétlen semlegesség álláspontján van. Kedvezőnek és örvendetesnek mondja a haladást, melyet a reformáció a Balkánon az utolsó időben tett. De a Dacára a folytonos nehézségeknek, melyekkel lépten-nyomon találkozunk török részről és a melyeknek legyőzésére nem csekély türelmet és szívósságot kellett fordítanunk, több havi intenzív munka után sikerült a műrztégi program egyik legfontosabb pontját, a esendőrség újjászervezését a gyakorlati keresztülvitel stádiumába juttatni.

A felől nem lehetnek kétségekben Konstantinápolyban, hogy a szokott fogásokkal lehetetlen követeléseink leszállítását elérni. A mi tevékenységünk bizonyára nem fog elmaradni és semmi esetre sem fogunk előbb nyugodni, míg a program minden egyes részlete életbe nem lép és a létrehozott intézmények rendes működése biztosítva nem lesz. A portának, ha magát a nyomás alól gyorsan fel akarja szabadítani, ösztönös és lojálisan kell bennünket támogatnia és a maga részéről is hozzájárulnia ahhoz, hogy a reformterületen a viszonyok orvoslása mentül előbb bekövetkezzék. Ha nem eszelecszik így, akkor csak magának tulajdoníthatja, hogy közvetlen beavatkozásunk tovább tart, valamint csak magát okolhatja ama komoly veszélyekért is, melyeknek okvetlenül kitenne magát: éppenséggel öngyilkos taktikát folytatva, azoknak ad igazat, a kik javíthatatlannak tartják és sokkal mélyebbre ható műtétnél kívánják alávetni magukat, mint amilyenek ama Törökország integrálását teljes mérvben megdővő intézkedések, a melyek a műrztégi program végját képezik.

Azután szól a külkereskedelmi politikáról. A vezetésem alatt álló miniszteriumra — ugymond — az előbbieken említett feladatok kívül még egy, nem kevésbé fontos másik is járult, az idegen államokkal új kereskedelmi szerződések kötése végett most már megindítandó és részben elő is készített tárgyalások. Első sorban a Németországgal és Olaszországgal folytatandó tárgyalások állanak napirenden, a melyekre nézve még nem jelentéktelen nehézségek hárítandók el, mielőtt oly biztos alapot találunk, a melyen a két szomszéd birodalommal való jövődöbeli kereskedelmi viszonyainkat felépíthetjük. En azonban bizalommal nézünk a munka végeredménye elé, meg lévén arról győződve, hogy mindenik nének sokkal inkább érdekében áll normális kereskedelmi viszonyokhoz jutni, mintsem ne törekednek teljes erejéből arra, hogy a fennálló differenciák kiegyenlítsenek. E tekintetben természetesen a feleknek bizonyos engedékenységet kell tanúsítaniuk s e mellett mindenekelőtt oly állapot létesítésére kell törekedni, hogy jövőre minden téves magyarázatnak és értelmezésnek lehetősége ki legyen zárva és a kereskedelmi

ügyletekre nézve oly nagy fontosságú állandóság érzékeny zavaroktól és ingadozásoktól menten maradjon. A monarchia két államának kormányai által egyetértőleg megállapított alapelvek és módozatok szerint kezdünk a dologhoz, menten minden szűkeklésüktől és kiesinyes szörszálhasogatástól, de emellett elszávnva arra, hogy ott, a hol életbevágó érdekek forognak köekán, azok mellett teljes nyomatékkal és tántoríthatatlan szívóssággal, sikra szálljunk. Ezzel végzem is mai fejtegetéseimet és még csak arra kérem a tisztelt albizottságot, hogy a külügyminiszterium benyújtott költségvetését jóakarólag megbírálni és elfogadni méltóztassék. Természetesen készek vagyok esetleges további felvilágosításokat lehető kimerítőleg megadni.

Hajdúvármegye közgyűlése.

— Tavaszi közgyűlés. —

Debrecen, május 17.

Tegnap reggel vette kezdetét Hajdúvármegye tavaszi közgyűlése Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. A közgyűlésnek több fontos tárgya volt, a melyek közül nagyobb vitát csak a vasuti sztrájk ügye provokált.

Hajdúvármegye állandó választmánya ugyanis H.-Büszörmény város javaslatára azt az előterjesztést tette, hogy a vasuti sztrájk „leveréséért” ne csak köszönetet szavazzanak a kormánynak az erélyes (de nem valami gyors) intézkedésekért, hanem kérje a sztrájkvezetőt szigorú megbüntetésre.

Jánosi Zoltán, ifjabb Möriz Pál és Brassay Károly szép beszédben igyekeztek menteni a vasutasokat, a kiket szerintők a körülmények hajtottak bele a sztrájkba. A kormány legyezetését s különösen szigorú büntetésekre való buzdítását nem tartják indokoltak.

A közgyűlés enyhített is valamit a kormányhoz küldendő felirat szövegén, de lényegében még is elfogadta az állandó választmány javaslatát.

Nagy lelkesedéssel határozta el a közgyűlés, hogy a Felséget a királyt, — abból az alkalomból, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítását elrendelte, — hődölő felirattal üdvözli s köszönetet mond nemes, királyi eszelekedetéért. Az indítványhoz lelkes, szép beszédekben járultak hozzá dr. Popper Mór és Jánosi Zoltán.

Ezután gyors egymásutánban tárgyalták le a tárgysorozat többi pontjait.

A Boeskey-szoborra a megyei községek 6140 koronát adományoztak. A vármegye a maga részéről 3000 koronát szavaz meg. A szobor költségeire eddig 29,140 korona biztosítva van, de miután a szobor 50,000 koronára van tervezve, elhatározta a közgyűlés, hogy a közoktatásügyi kormányt is felkéri a hozzájárulásra. Hajdúszoboszlót és Hajdúnánást újból felhívják az adakozásra, ugy szintén a vármegyei törvényhatósági tagokat is, a kik közül Rásó Gyula ott nyomban 200 koronát ajánlott fel a szép célra a maga részéről.

A vármegye bizottsági tag választó kerületének új beosztását és a tagok számának 120-ról 150-re való felemelését a közgyűlés elhatározta. Ezentul egy választó kerületnek 200-nál kevesebb és 600-nál több választója nem lehet. Hajdúszoboszló eszerint az eddigi 15 helyett 33, Hajdúszoboszló 13 helyett 26 bizottsági tagot választ. Nánás 22, Dorog 11, Földes 7, Püspökladány 7, Kaba 7, Nádudvar 4, (eddig 8 volt), Sámson és Téglás együtt 4,

Csege és Egyek 4, Balmazújváros 4, Mikepéres 4, Szovát 4, Vámospéres 4 tagot választ.

A vármegyei igazoló választmányba az 1904. évre a főispán Soltész Farkas elnöke alatt Fischbein Ignác, Orosz Sándor és ifj. Nagy Kálmán biz. tagokat nevezte ki, a közgyűlés pedig Pénzes Sándor, dr. Czeglédy Mihály, Veszprémy István, Fogthüty János és Weszprémy Kálmán biz. tagokat választotta be.

H.-Szoboszlón és H.-Nánáson harmadik gyógytár felállítását a közgyűlés nem engedélyezte.

A Debrecen—H.-Sámson—Nyírbalkányig tervezett helyiérdekű vasut költségeire a vármegye 50,000 koronát szavazott meg, de az utadó terhére. Ezt a határozatot a miniszter nem hagyta jóvá. A közgyűlés egyszerűen tudomásul vette a miniszteri rendeletet s mután pedig alapja nincs egyelőre, semmivel sem járul hozzá a vasut költségeihez.

A vármegyei hivatalos lapot ugyan csak a miniszter rendeletére július 1-étől létesíteni kell. A lapot a városi nyomda állítja ki s az előfizetési árat a községek részére később állapítják meg.

A vármegyei tisztviselők nyugdíjintézetének módosított alapszabály tervezetét a belügyminiszter utasításához képest újból át fogják dolgozni.

Délután folytatták a közgyűlést. H.-Nánáson beleegyezett a közgyűlés egy városi állatorvosi állás rendszeresítésébe. H.-Dorog községében a segédgyógyzó részére 200 korona lakbérilletményt állapított meg az első segédgyógyzót állásnak rendes jegyzői állásá való rendszeresítésére.

Egyház és iskola.

Egyházzgazdasági ülés. A debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága május hó 18-án d. e. 3 órakor az egyház tanástermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

VIDÉK.

Véres mulatság.

— Saját tudósítónktól. —

A temesmegyei Gilád községben gyilkosság történt a múlt vasárnap éjjel. A községi koresma volt a gyilkosság színhelye, a hol báro Dániel Ernő uradalmának a eselédjei csaptak nagy dárúdót. Az urasági eselédségnek legnagyobb része magyarokból áll, emnélfogva a mulatozók között is magyarul folyt a kedvű diskurzus. A koresmában azonban a községbeli oláhok is jelen voltak, a kik nem jó szemmel nézték a mulatozókat, különösen azért, mert folyton magyarul beszéltek.

Az oláhok hangos szavakban is kifejezték adtak nemtetszésüknek, a mit azonban nem hagyott szó nélkül Barát Miska nevű urasági kanász, a ki felháborodásának egy keze ügyébe akadt székkel adott kifejezést oiyormán, hogy néhányszor közbőlök csapott az oláhoknak. Ez az incidens megzavarta az urasági emberek mulatságát, a kik egyenként kezdtek szalíngózni a koresmából, csak Barát Miska és egyik bajtársa maradt még ott, a kiket rendkívül felháborított az oláhok viselkedése. Mikor a két kanász magára maradt, az oláhok körül vették őket, hogy majd leverik. A két legény falhoz támasztott háttal székekkel védekezett a támadás ellen, miközben a támadók közül néhányat leütöttek. A verekedésnek híre azonban gyorsan kijutott az utcára, a honnan csapattostól dúltak be az oláhok.

Barát Miska, mikor belátta, hogy a tulérolvél már nem tudnak megküzdeni, előrántotta a derakára kötött börtáskából a revolvert s azzal háromszor a tömeg közé létt. A

TOLNAI DÁNIEL Tavaszi és nyári cipők, remek formákban

DEBRECZEN, PIACZ 49. SZ., POSTÁVAL SZEMBEN.

megérkeztek.

lövés után rögtön kiürült a koresma és a támadó oláhok szétfutottak, csak egy Stein Antal nevű oláh maradt a földön, a kinek a mellén furódott keresztül egy golyó és rögtön megölte. A vizsgálat során megállapították, hogy a másik két lövés is talált, de ezek csak könnyebb sérülést ejtettek.

Faiskola Tégláson. A miniszter elrendelte, hogy a mely községben még nincs faiskola, a faljának megfelelőleg faiskolát létesítsenek. Most legújabbán Téglás községet kötelezte faiskola létesítésére.

Veszett ebmarás. Hajduhadházon veszett eb garázdálkodott. A megdühödött állat két kis gyermeket megmárt. A kutyát lebunkózták s miután a hivatalos vizsgálat konstatálta rajta a veszélyesét, a kis gyermekeket felszállították a Pasteur intézetbe Budapestre.

A Balmazújvárosi állatjárvány. Dacára a legszigorúbb óvintézkedéseknek, Balmazújvárosban a száj- és körömfájás, ugyszintén a lépfene is nagyon veszedelmes mérveket öltött. A vármegyéhez érkezett jelentés szerint alig van gulya, a hol a betegség fel nem lépett. *A tegnapi napig közel 50 szarvasmarha hullott el.* A járvány egyre jobban terjed.

Kivándorlás a megyéből. Sajnos, majdnem állandó rovatók lehetne vezetni a hajdumegyei kivándorlásról. Majdnem mindennap kérnek utlevelet a hajdúvármegyei alispáni hivataltól. — Tegnap Komecsy István nádudvari lakos folyamodott Amerikába szóló utlevélért. Szomoru krónikája ez a kornak.

Sértésvész P.-Ladány határában. Hivatalos jelentés szerint a P.-Ladány határában levő Agotai közös legelőn a sertésvész fellépett. A legelő területe zár alá helyeztetett.

A VÁROSHÁZARÓL.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A közgyűlés előkészítése.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak Aczel Géza főmérnök, Kiss Albert, dr. Fejér Ferenc, dr. Magoss György, Varga Károly, Márton Imre, Oláh Károly, Király Gyula és Schwarcz Vilmos.

Hosszan és behatóan tárgyalták az utmesteri és utkaparóli intézményre vonatkozó szabályzatot, melyet a szükséghez képest módosítottak.

A magyar államvasúti műhely munkásainak „Egyvetérs” dalköre egyetemi helyiséget akartak építeni, még pedig a dohánygyár felé vezető út mellett a régi sertés vásártéren. E célra ingyen telket kértek a várostól. Miután azonban ide a lelenc-ház fog épülni, a waggongyári munkások eme kérelmét a jog- és pénzügyi bizottság teljesíthetőnek nem találta.

Az iparos ifjuság szintén ingyen telket kért a várostól iparos-szálló létesítésére. Ezenkívül segélyt a Meszena-alapból. A jogügyi-bizottság a kért helyen az Ispóty-lapason nem javasolja a telekadományozást, miután oda kultur, illetve humánus középületek vannak tervezve. Különben pedig a beadvány nem nyújt teljes felvilágosítást az iparos-szálló céljairól. Ezért javasolja, hogy az iparos ifjak szólítsanak fel arra, hogy az iparos-szálló célját bővebben ismertessék meg s a város csak ezután határozzon ebben az ügyben.

A szőlők őrzetével megbízott eszözöknök hosszú fegyverrel való ellátását kérelmezni fogják a minisztertől, Batori Debre-

ceni Lajos részére pedig kérni fogják a tanácsot, hogy valami állandó segélyről gondoskodják a város volt öreg napdjiosa számára.

A városi szegényügyi bizottság tegnap délután Oláh Károly elnöke alatt ülést tartott, a melyen előterjesztették a szegényház múlt havi jelentését. E szerint április hónapban 74 férfit és 86 nőt foglalkoztattak a szegényházban. Ebből meghalt 1 nő, megszökött 1 férfi. Beteg volt 23 egyén. A szegények mindenféle házi munkával, különösen tollfószással és kertészkedéssel foglalkoztak. A macsi uradalom intézősége 20 koronát adott a szegényeknek, a kik közt ezt a pénzt szétosztották. Május hónapban 9 szegényt vettek fel a szegényházba.

SZÍNHÁZ.

Műkedvelői előadás. Iparos ifjakból álló műkedvelői társaság készül Tóth Ede kedvelt népszínművének, a Kintornás család előadására. Az előkészületek és a próbák már előrehaladtak. Az előadást a jövő hónapban tarják meg.

Szintársulatunk Nyiregyházán. A vándorutatjáró debreceni szintársulat tudvalevőleg Nyiregyházán ütött először sátorfát. A dalosszemélyzet be is csalogatta a nagy közönséget az első előadásra. A *hajduk hadnagya* operett áriái esendültek meg először a Széna-piac muzeasarnokában s társulatunk jobbjai, a nyiregyházai műértő közönség kedvencei, mint Sugár Aranka, Krémer Jenő, Mezey, Rózsa Lili nagyon meleg és lelkes fogadtatásra találtak. Másnap azonban, a mikor a dráma bajnokai törtek elő a színpalak mögül, meglepetéssel konstatálták, hogy a komoly muzsa még az *Egyenlőség* reklámhírével sem boldogul s a drámai személyzet bemutatkozását, nemkülönben az *Egyenlőség*-et csaknem üres ház közönsége nézte végig. Az időjárás is hidegre vált s nem esoda, ha a sok hidegség között az előadók játékkedve is a fagypontra szállt. — A bemutató nem aratott sikert. Szintársulatunk Nyiregyházán most jobb jövőt s több tél házat remél.

Nyiregyházi műsor. Szintársulatunk Nyiregyházán ma, kedden: „Bob herceg”, holnap szerdán: „A drótos tó” operett, esütőre: „A hajduk hadnagya” operett adja elő. Pénteken: „Simonyi öbester”, szombat: „A fecskék” operett kerül színre. Vasárnap délután: „Az árendás zsidó”, népszínművet, este: „Az aranyvirág” operettet játszik.

UJDONSÁGOK

A hajdumegyei kereskedők mozgalma.

Az O. M. K. E. nagygyűlése.

Debrecen, május 16.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés nagygyűlését — mint jeleztük — május 22-ikén, Pünkösöd vasárnapján tartja a budapesti Vigadó nagytermében. Egész ország kereskedőinek színe-java gyűl össze: ott választják meg az Egyesülés elnökségét és emelik föl a kibontott lobogót. Megjelennek a kormány képviselői és a főbb hatóságok, az ország közgazdasági intézményeinek küldöttei is.

A magyar kereskedővilág egyesülésének ez ünnepi gyűlése megnyitására és

vezetésére a debreceni kamara elnökét: Szabó Kálmánt kérte föl az országos előkészítő bizottság. Az ő kiváló egyéniségének és működésének ez ismét egyik szép és becses elismerése az ország kereskedőitől.

Az ép most szervezkedő és eddig már is alakuláshoz kívánt létszámot közel kétszeresen meghaladó tagokkal bíró hajdumegyei kerületi egylet részéről megjelennek: Kardos László diszelnök, Kontsek Géza és dr. Rácz Lajos titkár.

A kamarát, mint törzstagot képviselni fogja Szávay Gyula, a többi törzstagok küldöttei a keresk. társulattól Bárdos Géza, a keresk. csarnokból Bechert Manó vezetése alatt fognak csatlakozni.

A közgyűlésen megjelenni minden alapító, törzs és rendes tag jogosult és kívánatos is, hogy megjelenésével a magyar kereskedelem ez ünnepnapját minél több tag törekedjék tekintélyesebbé tenni. A felutazók vasuti kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványt nyerhetnek a hajdumegyei szervező bizottság irodájában (Piac-utca 69. I. em.) és a keresk. társulat irodájában: az igazolvány az első és második osztályban egygyel alacsonyabb osztályjeggyel, a harmadik osztályban féljeggyel utaztatásra ad kedvezményt Budapestre és vissza.

Gyűlés a kamaránál.

— Közös bizottsági ülés. —

A kereskedelmi és iparkamara közös bizottsága, mely az új ügyrend értelmében a sürgős és a közgyűlésnek fent nem tartott ügyekre nézve a rendes kamarai közgyűlés szűkebb hatáskörével van felruházva, tegnap Szabó Kálmán elnöke alatt ülést tartott. Az ülés a következő ügyekkel foglalkozott:

A debreceni pótvásár. Több kereskedő azon kérelemmel fordult a város tanácsához, hogy a vasutas-sztrájk által tönkretett legutóbbi országos vásár helyett pótvásár kerüljeztessék. A város tanácsa a kamara véleményét kívánta ismerni. A kamara a debreceni kereskedő testületek és az ipar-testületek meghallgatása után odanyilatkozott, hogy sem a kereskedők, sem az iparosok között nem képez közökhajt a pótvásár engedélyezése s így tekintettel a legközelebbi országos vásárra, továbbá a hortobágyi nagy állatvásárookra, valamint a heti vásárookra, — az mellőzhető.

Katonai árjeltek. A miniszter feljogosította a kamarákat, hogy a katonai termény szállítások árjeltek bizottságában képviseltessek magokat. A temesvári hadtestparancsnokság kérte a kamarát, kíván-e képviselőket nevezni a temesvári bizottságba. A közös bizottság erre a képviselőre a temesvári kamarát kéri fel.

Szakoktatási segély Szolnoknak. A közös bizottság a szolnoki keresk. társulat részére szaknevelési célokra 400 koronát segélyt javasol folyósítani. Ugyanennyit ad a kamara az ipar-testületnek iparos-továbbképzési célokra.

Ösztöndíj adományozások. A kamarától hirdett szaktanulási és utazási ösztöndíjak közül május 15-ére jár le a négy utazási ösztöndíj pályázata. Kettő iparos ifju, kettő kereskedő ifju részére volt hirdetve. Tizennyolc érdemes pályázó jelentkezett s a közös bizottságnak, melyet a kamarai közgyűlés a pályázatok intézésére feljogosított, néhez volt a választás tiszte. Az egyenként 300 koronás ösztöndíjat a következő ifjak nyerték el: Tóth Ede kereskedő segéd, Müller Győző kereskedő segéd, Homonnay Mihály felső iparosiskolai gépész-növendék, Vági István ékszerész segéd.

Teljes tisztelettel:

Darvas Testvérek

Debrecen Piacz-utca.

A tavaszi időny alkalmából van szerencsénk a t. közönség b. figyelmébe ajánlani csúsan felszerelt női és gyermekfelöltő árulázankat. Nagy választék tavaszi női és gyermekfelöltőkben, selyemszövet és mosó-bluzokban, napernyőkben és esernyőkben. Dus rakár kezű kosztüümökben. — A felsorolt áruk szives megtekintésére felhívjuk a közönség figyelmét.

Ácsok a kőművesek ellen.

Még egy felhívás.

Az ácsok ismét felhívást küldtek hozzánk, mely szintén az építető közönségnek szól.

Ebben elismerik, hogy a építető közönségnek eddig is jogában állott az építetést szakonként több vállalkozóra bízni, azonban ezt a kőművesek nagymértékben korlátozták.

Azonban szerintök, a ki mégis több vállalkozóra bízta az építést, annak nem volt oka megbánni. Különbösen is csak két iparágáról van szó az építkezésnél, a kőművesekről és az ácsokról. Utóbbiak két iparágára vannak képesítve.

A közönségre szerintük sokkal előnyösebb, ha minden iparágánál első kézből kapják a munkát.

Felhívásukban apellálnak a közönségre, a mely a saját jól felfogott érdekében az építkezésnél meg fogja találni a helyes utat s nem engedí, hogy az ácsok a kőművesek alárendeltjei legyenek.

* Dr. Ujfaluassy József a királynál. Dr. Ujfaluassy József kórházi főorvos ma Budapestre utazik, a hol kihallgatáson fogadja ő Felső a király. Dr. Ujfaluassy József királyi tanácsossá történt kinevezését fogja ő Felsőnek megköszönni.

* Személyi hír. Bakonyi Samu dr. országgyűlési képviselőnk Debrecenben időzik.

* A kaba-nádudvari vasut megnyitása. A kaba-nádudvari helyierdekü vasut összes munkálatai a tegnap folyamán befejezést nyertek. A pályát ma fogják hivatalosan megvizsgálni. A vasut ünnepélyes megnyitása e hó 25-én, szerdán lesz. E naptól fogva menetrend szerint, naponta kétszer fognak vonatok közlekedni a két község között.

* Ozory-bankett. A debreceni jogász ifjuság Ifj. Ozory István tiszteletére június hó 2-án, este 8 órakor a Dobosban társasvacsorát rendez. Ifj. Ozory István jogásznak két éven át nagy buzgósággal és odaadással vezette az ifjuság ügyeit, szívón viselte s előmozdította annak érdekeit. Most tehát az ifjuság viszonzni akarja elnökének fáradozásait. A társasvacsorát különben tánc fogja követni, melyhez a talp alá valót a Magyarok kiváló zenekara szolgáltatja. Mint halljuk, a banketten nemcsak a jogász ifjuság, hanem Debrecen ur társaságának is számos hölgy és férfi tagja részt vesz. Vacsora-jegy 3 korona.

* A polgári lövészegyletből. Május hó 15-én a polgári lövészeten díjat nyertek, legjobb mély lövéssel: Gerőcz József 4 koronát, legtöbb körrel: Fürst Odón 4 koronát, Junior díjat nyert legtöbb körrel: Ujvári István 2 koronát.

* Pékegédék bérharca. Lapunk tegnapi számában hírt adtunk a pékegédék mozgalomáról, mely a mesterek magartatása miatt sztrájkká vált. A mozgalom már régebb keletű. Még április hó folyamán memorandum alakjában a mesterek elé terjesztették kívánságukat, mely abból áll, hogy az eddig élvezett egy korona élelmi pénz helyett egy korona negyven fillért kapjanak. A gazdák jogosnak találták a segédek kívánságait s ígéretet tettek, hogy kérésüket teljesíteni fogják, csupán

pár heti halasztást kértek. A határidő lejárt, de a gazdák ígéretük dacára nem teljesítették — egy kivételével — a segédek kívánságát, mire azok a sztrájkot kimondták s a munkát azonnal beszüntették. Tíz péküzletben szünetel a munka, csupán a mesterek dolgoznak. Özv. Pányokiné azonban a követelést teljesítette s így munkásai továbbra is dolgozni fognak. A munkások érdekében Végh Gyula főkapitány, kinél ma egy háromtagú küldöttség járt, holnapra magához rendelte a munkaadókat, hogy lehetőleg munkásaikkal szemben engedékenységre bírja őket, annnyival is inkább, mivel erre legnagyobb részük aláírásával kötelezte magát.

* A siketnéma iskola perselyei. A debreceni siketnéma iskola, ez a humánus testület, mely olyan szép eredményeket ért már is el, perselyek felállítását rendelte el. 50 perselyt állítanak fel hivatalokban, üzletekben, hogy adakozásra hívják fel a közönség figyelmét. A ki ilyen perselyt óhajt a szép, nemes cél érdekében, forduljon Oláh Károly kulturatanácsoshoz (Városháza 23. sz. szoba).

* Öngyilkos fiatal asszony. A tegnap délelőtti órákban egy Ajaki Mihályné nevű 33 éves asszony lakásán, Görbe-utca 7. szám alatt felakasztotta magát. Végzetes tettét a padláson követte el, mire észrevették és levágták már halott volt. A fiatal asszony hosszú levelet hagyott hátra, melyben erősen kifakad férje ellen, a kit azzal vádol, hogy ütötte, verte. Nem hagyta szolgáltni, melylyel jövedelmüket akarta gyarapítani s e miatt üldözte is. A szegény asszony elkeseredésében követte el tettét. Levelében vagyonkaja felett is rendelkezik, a zsebében levő 43 korona 60 fillért temetési költségére, a temetkezési egyletől részére járó 100 koronát pedig 6 éves fiacskájára hagyta. Az öngyilkos asszony hulláját a helyszínen megjelent Fehér Mihály r. biztos és Balkányi Ede orvos kiszállították a kórházba.

* Nyaralóhely a tisztviselők számára. Felső-Bánya, mint minden évben úgy most is felhívta Debrecen város hatóságának figyelmét a Felső-Bánya kies vidékén levő nyaralóhelyre, ahol a városi tisztviselők igen előnyös árak mellett kellemes nyaralóhelyet kapnak.

* Tasnády István meghalt. Egykor nagyon népszerű polgára volt Debrecennek Tasnády István bácsi, a ki hosszú évtizedeken keresztül szolgálta a várost mint erdész. Erős, munkabíró ember volt s közel járt a 60 évhez mikor nyugalomra vonult. Tegnap délután fél 2 órakor a nagy visszavonultságban élő öreg ur 79 éves korában meghalt. Halála általános nagy részvétet keltett. Temetése 17-én d. u. 5 órakor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint s a Timár-utca 13. számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőbe fog örök nyugalomra tetetni. A temetést Gebauer temetkezési-intézete rendezi.

* Három utca réme. A Csapó-utcai részen, különösen Kertész-, Görbe- és Busi utcákon lakó gazdák már régebb idő óta panaszkodtak a rendőrségre a miatt, hogy baromfi állományuk feltűnően fogyik. Valami enyveskezü csirkefogó rendszeresen el-el látogat az udvarukra s ugyancsak megdézsmálja a ketrebe zárt jószágot. A rendőrség Vadas Mózes r. őrsparancsnokot

bízta meg a tettes kézrekerítésével, a ki a tegnapi napon el is fogta Kiss József eszavargó személyében. A 14 éves suhancot a rendőrség már hosszabb idő óta figyeli, de mindig sikerült neki kimenekülni. Most végre hurokra került s jól megérdemelt sorsát nem kerüli el.

* Ujra kitört a kefégyári sztrájk. Alig két hete, hogy a kefégyári munkások hat hétig tartó bérharca megszűnt, máris olyan fordulatok támadtak, a melyek következtében tegnap délelőtt a sztrájk újra kitört. Kétszáznyolcvan munkás a Falk-féle kefégyárban abba hagyta a munkát s kivonult a sztrájk tanyára. A sztrájk hirtelen kitörésének indító oka az volt, hogy négy munkást váratlanul elbocsajtottak. Ezek voltak azok, a kik a sztrájk mozgalomban élénk részt vettek. De a munkások mást is hangoztatnak, nincsenek megelégedve sorsukkal, mert az új rend sem hozta meg, a mit reméltek. A gyár, hol 129 munkásnál több bent maradt dolgozni, az üzemet nem szünteti be, hanem csakélyebb erővel is fentartja.

* Szalmafonó tanfolyamok. A kamara által az 1903-904-ik tanévben rendezett szalmakalap-készítő tanfolyamokat hat havi eredményes működés után berekesztették. A nyírbátori tanfolyamot 37 tanuló látogatta, kik 430 kalapot és 80 drb. kézimunkát készítettek. A nyíregyházi tanfolyamot 29 növendék látogatta, a munka eredménye 360 kalap és 80 drb. kézimunka. Hajduszoboszlón 22 tanuló 380 kalapot és 50 drb. kézimunkát, Püspökladányban 21 növendék 500 kalapot, Nagvsomkúton 29 növendék 800 kalapot és 300 különféle munkát, Nagykárolyban 18 tanuló 295 kalapot és 75 kézimunkát, végül Beregszászon 19 tanuló 277 kalapot és 46 különféle munkát készített.

* Az Uránia Debrecenben. Szerdán este kezdi meg a budapesti Uránia magyar tudományos színház 3 estére tervezett előadásait Debrecenben. A tudományok minden ágának népszerűsítése a főfeladata az Uránianak s igyekszik az ismeretterjesztésen kívül szórakoztatni is. Az első debreceni előadásom dömötöri Németh Péter Berliini élet című műve kerül színre 170 vetített és 20 mozgófényképen. A városi színházban tartandó előadások fél 8 órakor kezdődnek, a színházi rendes helyárrakkal. Jegyek előre válthatók Hegedüs S. és Sándor J. (László Albert és társa) könyvkereskedésében és este fél 7-től a színházi pénztárnál.

* Tegnapi halottak. Az anyakönyvi hivatal tegnap a következő halálozásokat jegyezte be: Szücs István ref. 6 hónapos, Juhász Mária ref. 22 éves dohánygyári munkásné, özv. Kovács Mihályné ref. 68 éves háztulajdonosné, Fodor Lajos ref. 67 éves ács, Gönczi Erzsébet ref. 6 hónapos, Németi Sándorné ref. 25 éves, Jurovics Heléna izr. 17 napos, Nagy Gáborné ref. 41 éves, Debreceni Erzsébet ref. 17 éves dohánygyári munkásné, Berényi Ferenc ref. 74 éves napszámos, Kul Erzsébet ref. 14 hónapos.

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fay Flóra féle arccrém, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arccrém szeplő, májfoltok, vöröspattanások és mindennemű bőrtisztatlanság ellen. Egy téglér 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthszek V. Emil utóda.

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca.

* **Pályázat karmesteri állásra.** A „Petőfi-dalkör“ karmesteri állása lemondás folytán megüresedvén, azt a dalkör választmányja pályázat útján tölti be. Felhívtnak tehát a karmesteri képesítéssel bíró urak, miszerint pályázatukat *folyo hó 24-ik napjának délután 5 órájáig Komlóssy Arthur* elnök urhoz (Bethlen-utca 10. sz.) adják be. Javadalmazás évi 480 korona, havi negyven koronás részletekben. Kötelezettség: hetenként két estén 8-tól 10 óráig rendes énekpróbatartás és vasárnap délután egy óra a kezdők részére; a dalkör nyilvános fellépéseinek részvétel s egyéb szerződésileg körülírandó teendők. — A választás még e hó folyamán megejtetvén, a megválasztott karmester tartozik működését *folyo évi június hó 1-én* megkezdeni.

* **Felakasztotta magát.** Kint az ebesi tanyákon, hol a májusi nap virágfakasztó hevetől oly fenéges pompájában bontakozik ki a természet, a hol minden ujra éled, él és virul, még a beteg is egészséges lesz, a halvány arca rózsás pirt fest az üde, friss levegő, szomorú eset történt tegnap. Bokor János kondás gyerek felől önthette a természet minden gyönyörűségét, neki még az sem adott örömet. Nehéz bánat ült az ő szívében. Heteiken át félre huzódva busult Bokor János 17 éves kondás gyerek, míg végre nem bírta szíve nagy bánatát tovább elviselni s öngyilkossá lett. Tegnap délben Balogh Mihály tanyáján egy tengeri görében fölakasztva találták. Meghalt. Vele együtt sirba szállt halálának titka is.

* **Hangverseny és táncestély Nagylétán.** Nagyléta és vidékének nemesszövületi ürlőgyei néhány hét óta azon fáradoznak, hogy jótékony négyesületet alakítsanak. Az eszme megvalósításának anyagi eszközeit közadakozásból, részint estélyek adásával teremtik elő. Ez estélyeknek elseje szombaton este folyt le a Korona-szálló összes helyiségeiben. Ez a hangverseny minden tekintetben pompásan sikerült és dícséretére válik a rendezőségnek. Műsor nyitótul a nagylétai uri dalárda énekelt igen szépen, majd *Kovácsnay Irénke* adta elő Arany „Pázmán lovag“-ját nagy tetszés mellett. Baja Mihály néhány szép, magyaros költeményét mondta el, *Kovácsnay Akosné* és *Kóhalmy Margit* pedig zongora-duetttel arattak zajos sikert. *Pelev József* nagyhatalmú szavalata után *Skurka Ilona* énekelt: a kisasszonynak igen csinos, jól iskolázott hangja van és énekelni is tud. *Kóhalmy Magit* nagyon kedvesen, diletánstól nem is várható közvetlenséggel eseegett el egy szellemes monológot. *Hajdu László* népdalok előadásával ragyogtatta gyönyörű tenorját, *Baróthy István* pedig humoros költemények és paródiák elmondásával fakasztotta harsogó kacagásra hallgatóságát. Hangverseny után táncmulatság volt, mely jó muzsika mellett pompás kedvben reggelig tartott. A mozzalom premier debut-je közel 300 koronát jövedelmezett a nemes cél alapja javára.

* **Elveszett** egy fekete bőrtárca, melyben 1 darab 50 koronás pénz és papírok voltak. Kérik a megtalálót, ki az 50 koronát jutalmul megvárhatja, hogy a tárcát és tartalmát e lap szerkesztőségéhez juttatni, akár posta útján is, szíveskedjék.

* **Röszönetnyilvánítás.** Mindazon igen tisztelt rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik apósom, boldogult Csonka Dániel elhunytá alkalmával részvétüket nyilvánítani s a temetésen megjelenni szívesek vol-

tak, fogadják becses figelmükért ezuton is őszinte köszönetem nyilvánítását. Debrecen, 1904. május 16. Anyósom özv. Csonka Dánielné szül. Bészler Sarolta nevében is Bíró Pál és családja.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnyitási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejárataánál lévő kirakatokban.**

* **A legszebb női kézi táskák, pénzszivar- és cigarettatárcák, kézi bőrdöbök, koferek, utazási kellékek, ugyszintén a legcsinosabb menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak beszerzésére ajánljuk Mentze Henrik újdonságok áruházát, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán. Az olcsó szabott ár minden darab árun kitüntetve.**

* **Ma este az Angol-királynő vendéglő éttermében Kiss Béla zenekara játszik.**

* **Az érdeklődő hölgyvilág becses figelmét felhívom napernyő újdonságaimra. Övök, arcfátylak, kezításkák, tolette cikkek, művirágok, Creppok, csipkegallérok rémoleón kaphatók Bartha Kálmán tótéri üzletében. Glauce kesztyűim tartósságáért felelősséget vállalok.**

* **Olcsó pénzkölcsönöket jelzalogra, személyhitelre gyorsan kieszakozól Rácz Béla bankiródjája Debrecen. Csapó-u. 12. Törlésztéses kölcsönöket, földbirtokra, bérházakra.**

* **Schaf János** tanentantó folyó hó 18-ikán, szerdán az új tanentanfolyamot a Koronában megnyitja.

* **Pármai ibolya szappan** rendkívül kellemes ibolya illattal s oly finom, bőpuhító anyagokból készült, hogy még a legérzékenyebb arcbőrű egyének is használhatják. A szappanok ideálja ez a kiváló készítmény, a mi egyuttal illatszert is. — Egy darab ára 80 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. Kaphatók Debrecenben Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy L., Balázs Ödön, Kovács Nándor, Szilic Ferenc gyógyszerészeknél, Kálnai Lipót, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Fenyő Sándor, Komlóssy Lajos, Mentze Henrik kereskedőknél.

* **Nyakkendő újdonságok Feketénel.**

* **Egy külön álló épületben 3 szobás s mellékhelyiségekből álló lakás, szép kerttel együtt kiadó.** Péterfia 39. sz.

Tóth Kálmán esemege üzletében idei zöld hab, borsó, burgonya, esesznyre kapható és az ünnepre megrendelhető.

MULATSÁGOK.

A debreceni szobafestő, mázoló, aranyozó, éimfestő ifjak e hó 14-én kitűnően sikerült tánevigalmat tartottak, a jelenlevők egész a reggeli órákig kitűnően mulattak. Jelen voltak:

Asszonyok: Varga Gáborné, özv. Kapitány Istvánné, Vinkler Józsefné, Thun Gothriédné, Varga Károlyné, özv. Balázs Istvánné, Varga Ferenéné, Varga Istvánné, Fehérvári Józsefné, Rigó Balászné, Nagy Józsefné, özv. Szatmári Józsefné, Palóczy Sándorné, Szokol Gézáné, Klein Mórné, Szepesi Jánosné, Péntze Jánosné, Kelemen Sándorné, özv. Kiss Józsefné, Péntek Ferenéné, Kiss Sándorné, Halász Ferenéné, Nyitranszki Istvánné, Papp Imréné, Kovács Józsefné, Szepesi Sándorné, Pokol Jánosné, özv. Jeger Sándorné, Fülöp Jánosné, Balogh Miklósné, Rim Jánosné, özv. Bruchner Károlyné, Oszváth Vilmos, Kiss Sándorné, Kovács Józsefné, Emödi Gáborné, Reszegi Istvánné, Tóth Mihályné.

Leányok: Jobbágy Mariska, Burai Esztiike, Vass Róza, Kiss Róza, Kiss Mária, Szebeni Juliska, Debreceni Róza, Ötvös Mariska, Vass Eszter, Kiss Esztiike, Kiss Rózsika, Miskolezi Juliska, Ladányi Juliska, Nagy Esztiike, Kovács Juliska, Tóth Gizella, Szabó Karolin, Baranyi Rózsika, Fülöp Esztiike, Balogh Mariska, Rim Ilona, Aruchner Esztiike, Oszváth Irma, Tóth Esztiike, Varga Irma, Kiss Ilka, Varga Róza, Emödi Esztiike, Papp Mariska, Bartha Erzsike, Szigeti Juliska, Moskovszki Juliska, Varga Imuska, Borusz Esztiike, Szabó Juliska, Kiss Mariska, Fehérvári Annuska, Varga Mariska, Sinai Juliska, Balázs Ilonka, Balogh Erzsike, Balogh Juliska, Szabó Juliska, Petrovits Emma, Nagy Róza, Szatmári Erzsike, Macsolik Eleonóra, Szepesi Mariska, Burai Juliska, Ereséi Margit.

TÁVIRATOK.

Tür tábornok Budapestben.

Budapest, május 16. Tür István tábornok hosszabb tartózkodásra ideérkezett.

A népoktatás reformja.

Budapest, május 16. Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter a népoktatás reformjáról törvényjavaslat-tervezetet alkotott. E szerint az olyan nem magyar nyelvű népoklakokban, a hol a növendékeknek legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, az idegen tanítási nyelv mellett, a magyar is kötelező tanítási nyelv. Egyéb nem magyar nyelvű iskolákban a magyar nyelvet úgy kell tanítani, hogy a tanuló gondolatait tisztán ki tudja fejezni, ezenkívül számolni, olvasni, írni folyékonyan tudjon. A magyar nyelv tanítását elhanyagoló tanító feyelmi eljárás alá kerül, ugyszintén azok is, a kik tiltott államellenes irányt követő könyveket használnak. Minden tanító megesküszik arra, hogy hű lesz az alkotmányhoz s a népoktatási törvényeket megtartja. A felekezeti tanítóképzők alapvizsgálatára a miniszter kormányképviselőt küld, a ki köteles meggyőződni arról, hogy az illető jelölt a magyar nyelv oktatóképességét is bírja.

Port-Arthurt bevették a japánok.

London, május 16. Ide érkezett hírek szerint a japánok Port-Arthurt bevették.

Ferdinánd duzzog.

Budapest, május 16. Ide érkezett hírek szerint, — a mit a „Presse“ is megerősít — Ferdinánd bolgár fejedelem terve vette, hogy mielőtt a Rivierára utazik, Budapestet is meglátogatja. Azonban kitogatása el fog maradni. Diplomáciai körökben azt állítják, hogy Ferdinánd várta, hogy az uralkodóház tagjai a szokásos szertartásokkal fogadják. Ez azonban nem volt teljesíthető óhajta.

CSARNOK.

A testvérek.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folytatás.)

Jenőnek volt mit figyelnie a hatáson. Nem várt eredményt érni el. Azt hitte, hogy Csontainé határtalan örömmel, nem kisebb lelkesedéssel fogadja szavait. Végre is

Konyhák, (Sparherd) Szőlő-permetezők, Gyermek-kocsik, Mangourlók és dr. Wagner-féle Jégszokrányok

legolcsóbban beszerezhető
Bészler és Dávid
vaskereskedőknél, Debrecen, Piac-utca 7. sz. Vecsey-ház.

Csontainé megunhatta a Margit feletti gyámkodást s a Jenő hite szerint csak örvendezésre lehetett volna oka, ha komoly kérés jelentkezik.

Nem így történt. Csontainé alig birt felhesudni a meglepetésből. Első pillanatokban úgy érezte, hogy szédül a feje, kavargat vele s körülötte minden. Kévéssel azután, hogy összeszedte magát, öntudatra ébredt, nem tudta, haragudjék-e, vagy bosszankodjék.

— Hát ön a Margit kezét akarja? — dadogta.

— Igen, válaszolta határozott hangon Jenő. Kimondani sem tudom, hogy azt az édes leányt egyszerűségében, szerénységében milyen nagyra tudom becsülni s mennyire szeretem.

Több sem kellett Csontainának. Felugrott s olyan furia lett belőle, hogy Jenő menekülni szeretett volna mellette.

— Tehát ön azért járt az én házamhoz, mert ezt a cselédivadékat szerette? Nem mi hozzánk, nem azért jött, mert minket nagyra becsül, hanem azért, mert ezt a lusta, kécses leányt akarta látni. Azt a leányt, akit seprűvel kell kergetni a mosdásba, a ki mellett a tüdejét kiabálja ki az ember, a mi annyira tudja venni, hogy felelődjék a vacokból. Azt a leányt, a kinek mindég a sarkában kell járni, a mi annyira tud vele menni az ember, hogy egy kis takarítást végeztesen vele. Persze ön szerelmes volt. A szerelmes mind vak, az nem lát semmit. Azt sem látta meg, hogy milyen hiába való, léha, lusta teremtés az a leány, a ki mellett gyötörődés vár egy férfira. Ugyan térjen ön észére s ne rohanjon vakon az ilyen csúri leány után.

— Nagyságos asszonyom. Elhatározásom szilárd. A mit mondtam, megfontoltan mondtam. Szavamnak ura voltam mindég s az akarok lenni most is. En Margit kisasszonyt végtelenül szeretem.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.)

Nyilatkozat.

Alulírott az 1848—49-iki honvéd-egylet jegyzőségéről lemondok.

Borsosvay D. József,
48—49-iki honv. őrnagy.

*) E rovartban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

DONOGAN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

==== Óriási raktár ====

szőnyegekben,
Függöny, ágy- és asztalterítő,
BUTORSZÖVETEK,
==== Linoleum. ====

!! OLCSÓ ÁRAK !!

Deutsch Lajos cég

Piacz-utca 38. szám.

Ajánl saláktárhoz való

valódi bor eczetet.

Literes üveg 20 kr., üvegbötét 4 kr.
Fél literes üveg 10 kr., üvegbötét 2 kr.

Gyönyörű színes és fekete Grenadin és Etamin áttört szövetek

érkeztek

óriási választékban:

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Üzletfelosztás miatt leszállított áruk.

Piac-utca 69. szám alatt levő főüzletünket felosztjuk, miért is a raktáronlevő árukat, u. m. posztó- és szalmakalapok, cipők, ingek, nyakkendők, esőernyők, sétabotok, férfi- és gyermekharisnyák, utazókisérők, gyermekkosarak, gyermekkoscsik, gyermekjátékok, kertiszékek, pénz-, szivar- és cigarettatárcák és számos itt fel nem sorolt áruk leszállított áron lesznek elárúsítva.

Bolti berendezés és 2 kirakat-szekrény igen olcsón eladó.
Miklós és Markbreit
bazáráru üzlete.

5299 - 5661/1904.

Hirdetmény.

A városi szegényházban levő intézeti tagok élelmezésének f. 1904. évi nov. 1-től számítandó 6 — hat egymásután következő évre leendő biztosítása tárgyában zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetünk s a versenyzőket következőkre figyelemztetjük, u. m.:

1. A zárt ajánlatok f. évi június hó 13. napjának d. u. 5 órájáig adandók be a polgármesteri hivatalhoz s később beadott utó- vagy távirati ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

2. Ajánlatot tevő zárt ajánlatához 500 korona készpénz, vagy óvadékképes értékpapír, avagy helybeli pénzügyi betéti könyvnek óvadékkul letételét tanúsító házipénztári igazolójegyet tartozik csatolni; ezen óvadék a vállalatot elnyrt egyén részéről biztosítékul 1000 — egyezer koronára lesz kiegészítendő.

3. Ajánlatot tevő tett ajánlatával 30 napig kötelezettségben marad s a tanács fenntartja magának a jogot, hogy a tett ajánlatok között szabadon válasszon.

4. A különös feltételek a polgármesteri hivatalban, a városi számvevőségben, s a szegényházi gondnoknál megtekinthetők s az írásbeli ajánlatba — hol az egy-ségárak számmal és betűvel is kiirandók — ajánlattevő határozottan kinyilatkoztatni köteles, hogy a feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

A zárt ajánlatok f. évi június hó 14. napján d. e. 11 órakor a városháza nagytermében nyilvánosan fognak felbontatni.

Debreczen, 1904 május 13.

A városi tanács.

Polgári Takarékszövetkezet. Debreczen,

Piacz-utca 83. sz., Hartstein,
— volt Geréby-náz. —

Olcsó kölcsönöket nyújt. Kényelmes
visszafizetési feltételek mellett.
Gyors elintézés.

Több szépíajú rózsák,

jegenye ákácok, Hárs, Platán,
juhar, olaj, Bignonia, szomorurophora, eper, kórisz stb.

Diszbokrok: Fenyők, Tuják, önálló és szegély Boscusok, oltott laptarózsák, pösmetékek. Kapthatók ugy cserepes virágok, virágpalántók, kötészeti díszmunkák, koszorúk, csokrok, a legutányosabb áruk mellett, a legzebb kivitelben készíttetnek

Fehértői István

==== kertészeti telepén. ====
Séchényai-utca végén. Posta-kert 11.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiaí urak
Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszerzem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

A fehér mosás
titka a
**tenger
kékítő**
1 üveg 1/3 lit. 15 kr.
kapható
Deutsch Albert
és fia

fűszerkereskedésében Hatvan-utca.

Felhívás.

Mindazon t. vevőkhöz, kik szobapad-
lójukat óhajtják szép és tartós színre má-
zolni, vagy konyhaberendezésüket, ablak-
és ajtóikat újjá festeni, forduljanak biza-
lommal

Neumann Nándor

kizárólagosan berendezett festék, lajk és
kenőce nagykereskedőhöz

Hatvan-utca 5 sz., Bignió-ház. Telefon 205.

A BAROSS-FORRÁS

gyógyvize

a legszénsavdusabb savanyuvizünk, or-
vosi tekintélyek által nagy eredmén-
nyel lett rendelve emésztési zavarok,
szervi és vesebajok, hurutos bántalmak-
ban szenvedőknek.

1 l. üveg 17 kr, üvegért vissza 4 kr.

1/2 " " 12 " " " 2 "

Borral vegyítve és járványos időkben

páratlan kellemes ital.

Kapható minden fűszer-üzletben.

Óra-, ékszer- és látszer üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesítjük t. vevőinket és a n. é. közönséget, hogy a 40
év óta feornálló üzletünket Piacz-utca 16. szám alól

Huttfész házba Piacz-utca 77. sz.

alatt levő motor erőre berendezett Első Magyar Ingaóra gyá-
runkkal egybekötöttük.

Készítünk és raktáron tartunk Precision és mindenemű inga-
órákat a legolcsóbbtól a legdrágáig, azonfelül dus raktár mindenemű zseb-
és ébresztő órákban, arany és ezüst ékszerekben, valamint látszerekben is.

Minden előforduló órajavitásokat eszközölünk, régi órák modern
órákká átalakítását a legolcsóbban számíttjuk 3 évi jótállás mellett.

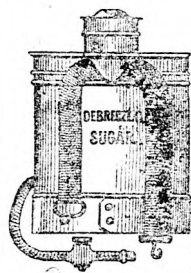
Tisztelettel kérjük a n. é. közönség ezután is becses pártfogását,
tisztetélettel

Serli Ede utóda GASPARIK ANTAL és Tsa

Első Magyar Ingaóra gyárosok, ékszer és látszer kereskedők.

Permetezésnél

mégis legjobb az országszerte elősmert szab. „**SUGÁR**”
permetező, mely **Veréb István** által
Debreczen I., Rákóczy-utca 25. sz. alatt gyártott
törzsgyökeres magyar gyártó páratlan találmánya és gyártmánya.

A szab. „Sugár” permetező több kiállítás- és versenyen
az első díjat nyerte az összes európai gyártmányok felett.

A szab. „Sugár” permetezőt a folyó évre a nehéz öntött
szívószekrény elkészítéssel könnyebbre, még egyszerűbbre
tökéletesítettem, melyet pót-szabadalommal védve, hoztam for-
galomba.

A szab. és pót-szab. „Sugár” permetező a continensen
egyedüli, — melyben a szélkázán egyszerűszimint szívó-
szekrény is és a három csavar kicsavarása után a szélkázán
is kivehető, mely után bámulatra és pártfogásra méltó egyszerű,
szilárd, lelkősmeretes tökéletes gyártmány.

Ára teljesen felszerelve, 5 évi felelősség és
készpénz fizetés mellett **24 korona.**

Prospektus ingyen és bérmentve.

Kiváló tisztelettel

Veréb István.

Épület és portále
üvegezési vállalat.

Kerti golyók.

Patentzárú üvegek.

Csillár petroleum
házhoz szállítva.

Szél-lámpák

Képkerekek nagy
választékban

Mézes üvegek

Vendéglői, kávéházi s
szállodai berendezések

LÁM SÁNDOR

üveg- és porcellán áruháza
Debreczen Piac és Hatvan-u. sarok.

A tavaszi időnyre, kerti lakások berendezésére s költözködésnél előforduló hiányok pótlására
ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe gazdagon felszerelt raktáramat. — Nagy raktár:

asztali-, függő- és szalon lámpákból; szobadiszkek, képek tükörök
és fadiszkekből, kinaezüst, majolika terrakotta dísz tárgyakból

olcsó és jutányos ár mellett.

Karlsbádi porcellán étkészlet 6 szem.	5-50 frt.
„ porcellán 6 sz. renaissance	7-50 „
„ kávé és thea-készlet	3- „
„ mosdó készlet	3-50 „
Sörös készlet gazdag aranyozással	2- „
Vizes készlet	1-30 „
Boros készlet	0-70 „
Likőr készlet	0-60 „

Nemkülönbén ajánlom borfejtéshez
Siemens-féle erős palackjaimat
mindenféle nagyságban. Csinos ki-
állítású kefontott üvegjeimet
(demion) 3, 5, 10, 15 lit. nagyságban.

Czélszerű berendezésü
jégszekrényeimet.

Apró hirdetések.

Díja 10 szál 40 fillér, minden további azo 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott azo 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre üzentendők.

Levelezés.

„DÉLELŐTT” Csütörtökön.

„ÁRVÁCSKA” levele van.

„MÁJUS” főposta postrestant levele van.

Ajánlat.

Debreceni Első Elektrotechnikai vállalat. Tavaszszél és Tavaszberendezésekre, villámhárítók, villámvilágítás és arátváltásra villamos jelzőtáblák, távjelzők, vizallás-mérők. Elvállal mindennemű az Elektrotechnika szakába vágó berendezések és javításokat FELDVÁRI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 166. Tavaszszél és táviro építéshez szükséges mindennemű készülékek az anyagok, valamint gyógyszerai, Fizikai készülékek és telepek raktára.

BORSY-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb csukorka 1 doboz 20 fillér. — Kapható Buday cukrászda, Jósa és Jóna drogueriájában.

HAJÁPOLÓ és festőszerek, fodrász kellékek, borotválkozó krémek, illatszerek, piperezikkek és mosószappanok jutányos árban beszerezhetők. Márton Gyula üzletében a Bika szálloda mellett.

TÖLGYFA-SZŐLÓKARÓ, vastag vargafa, valamint mindenféle jó minőségű tűzifa kapható Hegedűs Emilnél, iroda Miklós-utca 7. sz. raktár, Homokkert kapu, légszeszgyár mellett.

BIKSZÁBI és Margit viz fristöltésű továbbá friss tea vaj kapható Félégyházi János fűszerüzletében. Piacz- és Miklós-u. sarok.

RAKTÁR, műhely és pince helyiségek kiadók. Deák Ferencz-u. 13. sz. alatt. Ugyanott 5-6 Hlteres kádák kiadók.

EGY esetleg két egymásba nyíló csinosan burtozott szoba, külön bejárattal kiadó. Hatvan-utca 34.

BUTOROZOTT szoba kiadó. Hunyadi-u. 2. sz. I. emelet.

KÖZÉPKORU urnó, házvezető nőnek ajánlkozik, helyben vagy vidéken. Házi teendőkben teljes jártassággal bír.

CSAPO-utca 17. sz. ház emeleti, egyik lakosztálya augusztus 1-re kiadó. Értekezhetni a házigondnokkal.

ÚJONNAN érkezett borok hegyi 13, rizling 17 krajozárjával Piacz-utca 34. számú ház pincéjében kapható, pénteken szombaton zárva.

Kereslet.

SZÁRAZ raktár és pince helyiséget keresek a nagy templom közelében. Czim a kiadóhivatalba.

EGY jóra való fiu pinczér tanulónak felvétetik. Törő Imre vendéglőjében.

FIATAL kereskedő segéd felvétetik Rankai Györgynél. Booskai-tér 12. szám.

VICTORIA vezérügynöksége Péterfia-u. 1. Keres azonnali belépésre, negyven korona kezdő fizetéssel, kereskedelmileg képzett szép írásu gyakornokot, esetleg gyakornoknót.

ÓVADÉKKÉPPES iparos, vagy kereskedő szakkvizelárusításra felvétetik Teleki-u. 100.

FIATAL kereskedő segéd azonnali belépés keres, rőtös üzletbe. Czim a kiadóban.

Eladás.

ELADÓ HÁZAK: 1. Csokonai utca 37. szám. 2. Baros-utca 24. sz. házastelek. Értesítést ad a Debreceni első takarékpénztár titkárja.

A BOLDOGFALVA kertben 1 nyilas szőlő föld gyümölcsfával sürgösen eladó. Értekezhetni Méhusz-tér 12. sz.

ELADÓ ház Fazekas Mihály-utca 5. szám. Atköltözés miatt.

HONVED-utca 8-ik számú ház, jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyanott.

RÉGI kijátszott hegedű sürgösen eladó. Czim a kiadóban.

2 EB valódi fukszterier kitünő patkányfogó eladó. Jókai-u. 11. sz.

Csak rövid ideig nagy raktár miatt a lefinomabb bőrkeztői jótállással 90 krajcárért, cerna- és selyemkeztői — a legjobb francia gyártmány — a legolcsóbb — ban kapható —

Vitarius Béla
keztüis-kötszerezsnél
Debrecen — Tisza-palota.

Szülőtulajdonosok figyelmébe!

ajánlok legolcsóbban raffiabancsot, rézgálicsot, kötőfonalat ugyanott 1 kiló törmelék csokoládé 1 frt.

GLÜCK IZIDOR
fűszer- és csemege üzletében, Péterfia-utca.

A FÜRDŐ SZEZONRA

nagy választék női kézi munkákban, ugyszintén az előnyömdában

Füstös Testvérek

Debrecen, Piacz-u. 12. sz.

A legjobb és legolcsóbb

jó ivó vizű kutfurrásokat, helyben és vidéken, jótállás mellett, többféle szivattyukat nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett készítettünk, ugyszintén vízvezetéseket és szivattyukat, jutányosan javítunk. Cséplő garnitúrákat és mindenféle gazdasági gépeket, gyorsan és előnyös ártért javítunk. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

RÁCZ és EHRENREICH,
Széchenyi-utca 44. szám.

ESTÉK LENOLAJ, KENCZE, SZOBAPADLÓLACK

legjobb és legmegbízhatóbb bevásárlási forrás
TÉREI J. utóda cégnél
Hatvan-u. 13.

Dr. Schönfeld-féle o'aj- és akvarelfestékek, valamint festővasznak és hozzávaló ecsetek legolcsóbb árban.

Szives figyelmébe!

Kávéházak, szállodák, vendéglősök és kereskedőknek, kik padlójokat tisztán és pormentésen akarják tartani, ugy próbálják meg a kipróbált és nagyon jónak találtatott

pormentesítő olajat,

mely használat után nagyon szép barnás színt nyer Használati utasítással szolgál a hol kapható is

DARVAS MIKSA
fűszer, csemege, gyarmatáru és festék kereskedésében Teleki- és Deák Ferencz-utca sarkán. Telefon 294. sz.

A Tóczóskertben

2500—2600 □ öl területű szőlő föld, mely kitünő minősége miatt kertészeti, vagy gyümölcsészeti célra igen alkalmas, kedvező feltételek mellett **eladó.** Értekezhetni Varga-u. 39. sz. a. a tulajdonossal.

A ki
olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak Fastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőívő, ófaragó és se mestert vizsgára. — Építő iparosok ak olcsón készít tervezőket, községvetést